

DE NIEUWE RICHTING IN DEN BOSCHBOUW.

door

B. STOFFEL.

Lang geleden zaaide men grove dennenzaad op afgebrande of afgemaaide heidevelden; meestal gelukte dit en verkreeg men in latere jaren een gesloten bosch dat hout leverde voor heipalen en mijnhout.

De menschen verzonnen een andere wijze van boschaanleg, die sneller tot het doel zou voeren.

Men ging grovedennenplanten kweeken op sterk bemeste zaaibedden en deze onnatuurlijk ontwikkelde planten werden uitgezet op diepgeploegden woesten grond.

Het bosch dat hieruit ontstond gaf slechter soort heipalen, mijnhout en grooter percentage brandhout, dan de eerst genoemde bosschen.

Wat al pogingen heeft men aangewend om dezen toestand te verbeteren! Grondbewerkingsmachines in talloze verscheidenheid. Kunstmest, kalk, vóórbouw van lupinen en landbouwgewassen. Grove dennenzaad uitsluitend van zônevariëteiten. 't Heeft alles tezamen niet tot een gewenscht resultaat geleid; de plagen en moeilijkheden zijn toegenomen.

Toen exoten in onze bosschen werden uitgeplant, volgde men denzelfden weg van het kweeken op sterk bemeste zaaibedden, en sterk ontwikkelde planten werden in het schrale zand gezet. De gevolgen van dit werk zijn niet zoo in 't oog vallend als bij *Pinus silvestris*, omdat veel van deze exoten door hun ontwikkeling bewijzen, in ons klimaat thuis te zijn, maar de oplossing van het vraagstuk der boschgrondvorming op onze heidevelden, bracht deze planterij niet.

Ten slotte is de weg ingeslagen die de natuur volgt; n.l. niet planten, maar zaaien, op plaatsen waar de kans op ontkiemen en verder ontwikkelen het grootst is.

De natuur kent geen diep losmaken van den grond, daarom probeert men het thans alleen met de schijfeg of soortgelijke werktuigen. Zaaibedden en lupinen vóórbouw zijn verlaten. Vele soorten loof- en naaldhoutzaad worden tegelijkertijd aan den sterk verkrumelden grond toevertrouwd. Kalk wordt uitgestrooid bij het schijfeggen, om in den kringloop van boschafval tot voedsel voor de boomwortels, dienst te doen in het omzettingsproces van den afval.

De planten moeten dicht opeengroeien om den grond en het gevallen strooisel, te beschermen tegen de zonnestralen en tegen verdamping van den gevallen neerslag.

De dunning van deze begroeiing geschiedt niet voor dat de zekerheid bestaat van blijvende sluiting en de stammen mogen niet omhoog groeien zoolang de humusomzetting onvoldoende is.

Ieder bosch dat op deze wijze wordt opgebouwd zal dunningsproblemen te zien geven, die alleen de ervaring zal kunnen oplossen.

De oerkrachten die het natuurbosch te voorschijn riepen, ontbreken ook thans nog niet.

Een Zweedsche houtvester beantwoordde mijn vraag naar de waarde van den boschgrond in verband met de waarde van den ondergrond als volgt: De normale groei der stammen wordt meer beïnvloed door de snelle omzetting van den boschhumus, dan door de minerale samenstelling van den ondergrond; beide hebben invloed, maar de humus omzetting 't meest.

PERSONALIA.

Bevorderd tot Doctor in de Landbouwkunde E. Meijer Drees, na verdediging van het proefschrift: De boschvegetatie van de Achterhoek en enkele aangrenzende gebieden.
